



## Medicina

### CATEGORÍAS RELACIONADAS

#### *Aberto o prazo de matrícula para a IX Xornada de Literatura de Tradición Oral: Remedios curativos da medicina popular tradicional*

Organizan: a [Sección de Literatura de Tradición Oral da AELG](#), a [AS-PG](#), co apoio da [Deputación Provincial de](#)

Modalidade formativa: Curso.

Datas de realización: **12 de novembro de 2016**

Horario: Mañá de 10:15 a 14:00 h. e tarde de 16:00 a 20:30 h.

Lugar onde se levará a cabo a actividade: Salón de actos da Deputación Provincial de Lugo (Rúa San Marcos, 8.

Valoración en horas de formación: 8 horas presenciais.

Número de prazas: 100

Persoas destinatarias: Profesorado do ensino non universitario e futuros ensinantes do ensino non universitario.

Custo de matrícula, se procede: Gratuíta.

Criterios de selección, se procede: Por rigorosa orde de inscrición na [www.as-pg.gal](http://www.as-pg.gal), tendo preferencia os socios afiliados-as á AS-PG e á AELG.

Matrícula: desde 14/10/2016 até 10/11/2016 (o formulario de matrícula estará activo só entre esas datas).

O profesorado do ensino non universitario e futuros ensinantes do ensino non universitario que teñan interese na Consellaría de Educación, deben [inscribirse na web da AS-PG](#):

Aquelas persoas que non se atopen entre as destinatarias poderán asistir á xornada e, anotándose previamente en [oficina@aelg.org](mailto:oficina@aelg.org), recibir un diploma de asistencia emitido pola AELG. Indicarase na mensaxe o nome completo e documento de identidade.

Todo o que dicimos ou facemos ten consellos e para os que nos rodean. O que dicin

## IX Xornada de Literatura de Tradición Oral Remedios, prácticas e ritos curativos da medicina popular tradicional



Lugo | 12 de novembro de 2016  
Salón de actos da Deputación Provincial de Lugo  
Rúa San Marcos, 8 | Entrada libre e gratuita

/ matriculación / [www.as-pg.gal](http://www.as-pg.gal) ou [www.aelg.gal](http://www.aelg.gal)  
/ homologación / solicitada á Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria por 8 horas  
/ prezos / matriculación gratuita, preferente para socios/os da AS-PG e AELG

/ Relatoras/es / María Moure Oteyza • Ana Lois  
Pablo Vaamonde • Ana Acuña • Carmiña Prado Penas

organiza



patrocina



DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE LUGO

ás veces alivia ou cura, outras causa mal, ata graves enfermidades. Para exercer est influír para ben ou para mal en nós ou en precisamos coñecer o que temos arredor. quen o goberna, quen ou que, en cada cas asistir.

A enfermidade é a peor das situacións im pode padecer un ser humano ou a fauna d seu sustento.

O conxunto de artes, remedios, ritos e prá vimos denominando medicina popular tra vademecum da saúde, o prontuario que te debía coñecer nas sociedades tradicionais precientíficas, para non morrer no intento Había, e aínda hai, especialistas, homes e capacidades e coñecementos especiais (cu sabios e sabias, menciñeiras, esconxurade pastequeiros...) para atender os casos má e aos nosos devanceiros do común, que ta non tiñan SERGAS nin hospitais, debémc temos de principal: a vida.

### PROGRAMA

**10:15 h.** Recepción, entrega de material e inauguración.

**10:30-11:30 h.** Conferencia: *Uso das plantas medicinais no Caurel: Tradición e Cultura Popular.*

María Moure Oteyza

Desde o coñecemento empírico ao científico. As plantas posúen propiedades beneficiosas para a nosa saúde, per coñecer cales son os seus efectos e as doses axeitadas.

**11:30-12:30 h.** Conferencia: *A recollida da memoria oral como método de aprendizaxe. O valor de espertar e g curiosidade.*

Ana Lois

As culturas tradicionais tiñan perfectamente estruturada a transmisión de coñecementos e saberes. Agora só uns j individuos saben e poden transmitir; e o que aínda é máis grave: moi poucos estamos en condicións de escoitalo

**12:30-14:00 h.** Mesa redonda: *Escoitar, ver e aprender. O saber que cura.*

María Moure Oteyza e Ana Lois. Coordina: **Antonio Reigosa**

A curiosidade é a chave que abre as portas do saber. E o saber é un proceso, unha experiencia, precisa dunha maneira dunha predisposición para comprender as claves da nosa cultura popular.

**16:00-17:00 h.** Conferencia: *A medicina popular en Galicia.*

Pablo Vaamonde

A medicina oficial actual mira de esguello os métodos tradicionais de curación. Agora, coa atención médica unificada aínda hai persoas que recorren aos menciñeiros de sempre. Por que?

**17:00-18:00 h.** Conferencia: *Curando coa palabra entre a literatura e a medicina popular.*

**Ana Acuña**

Xunto aos nosos actos sempre está a palabra, que forma parte do rito. O que dicimos, cando e como sempre foi fundamental do acto de curar. A palabra é, pode ser, unha medicamento máis ao noso alcance.

**18:00-19:30 h.** Mesa redonda: *Médicos ou menciñeiros? Da psique á psiquiatría.*

Pablo Vaamonde e **Ana Acuña**. Coordina: **Isidro Novo**.

A nosa cultura popular tradicional era un sistema harmonizado que foi substituído por outro considerado máis eficaz cando a enfermidade non atopa remedio, todo se cuestiona.

**19:30-20:30 h.** *Aprender a ver e a sentir: Arredor de nós está a vida. Identificación e aplicación de remedios cunhas herbas da nosa contorna.*

Carmiña Prado Penas

Descubrir que na nosa contorna hai plantas que teñen unha longa historia como remediadoras das doenzas humanas sorprendenos. Aínda hai persoas que as coñecen e que saben como usalas.

# IX Xornada de Literatura de Tradición Oral Remedios, prácticas e ritos curativos da medicina popular tradicional

Lugo | 12 de novembro

organiza



asociación de  
escritores  
en Galicia  
www.as-pg.gal



patrocinada



DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE LUGO

Salón de actos da Deputación Provincial  
Rúa Saavedra  
Entrada libre



/ matrícula / [www.as-pg.gal](http://www.as-pg.gal) ou [www.deputacionlugo.es](http://www.deputacionlugo.es)  
/ homologación / solicitada á Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria  
/ prezos / matrícula gratuita, preferente para socias/os da AS-PG

## PROGRAMA

10:15 Recepción, entrega de material e inauguración.

10:30-11:30 Uso das plantas medicinais no Caurel: Tradición e Cultura Popular. María Moure Oteyza

11:30-12:30 A recollida da memoria oral como método de aprendizaxe. O valor de espertar e guiar a curiosidade. Ana Lois

12:30-14:00 Mesa redonda: Escouitar, ver e aprender. O saber que cura. María Moure Oteyza e Ana Lois. Coordina: Antonio Reigosa

16:00-17:00 A medicina popular en Galicia. Pablo Vaamonde

17:00-18:00 Curando coa palabra entre a literatura e a medicina popular. Ana Acuña

18:00-19:30 Mesa redonda: Médicos ou menciñeiros. Da psique á psiquiatría. Pablo Vaamonde e Ana Lois. Coordina: Isidro Novoa

19:30-20:30 Aprender a sentir: Arredor de nós. Identificación e aplicación de remedios curativos coa nosa contorna. Carmiña Penas

## Obxectivos

- Achegar ao profesorado coñecementos para o seu traballo na aula en relación coa cultura popular tradicional.
- Facilitar un foro de reflexión útil ao profesorado para comprender e transmitir os valores da nosa cultura.
- Incidir en prácticas e coñecementos que posibiliten o desenvolvemento de habilidades cognitivas en relación coa cultura popular tradicional.

popular.

- Información sobre a presenza dos temas da medicina popular tradicional en relación coa literatura popular galega e tradición oral.
- A importancia do coñecemento destes temas da cultura transmitida por vía oral na formación do alumnado.
- Formas e xéneros sobre os remedios, prácticas e ritos curativos na cultura popular galega.
- A presenza da saúde e os remedios no folclore musical tradicional.
- A evolución histórica do tratamento destes temas na nosa sociedade.

### **Contidos**

- Saberes, remedios e ritos da medicina popular tradicional relacionados coa curación de animais e persoas.
- Identificación e usos de plantas para curar segundo a medicina popular tradicional.
- Receita tradicional para a elaboración de apócemas curativas.
- Características e singularidades dos curandeiros/as tradicionais. As formas de transmisión dos seus coñecementos.

### **Metodoloxía**

- Análise e contextualización histórica dos temas da saúde e a enfermidade na literatura de tradición oral.
- Posta en común desde a óptica de diferentes especialidades e sensibilidades sobre os prexuízos e censuras sociais á saúde e á enfermidade.
- Coñecer os xéneros, tipos e motivos dos relatos que tratan o tema proposto na xornada.
- Achegarse ao coñecemento dos comportamentos da nosa sociedade tradicional en materia de remedios, prácticas curativas da medicina popular tradicional a través das expresións literarias orais.

A entrada é libre.

Toda a información sobre a Xornada [aquí](#).